

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2,3}, ЯНУАРИ 2012 ГОДИНА

През януари 2012 г. **общият показател на бизнес климата**⁴ се понижава с 0.7 пункта спрямо нивото си от предходния месец (фиг. 1), което изцяло се дължи на спада на показателя в търговията на дребно.

Промисленост. Стопанската конюнктура в промишлеността остава без промяна. През януари съставният показател „бизнес климат в промишлеността” се задържа на нивото си от предходния месец (фиг. 2). Мениджърите запазват мненията си по отношение както на настоящото и очакваното бизнес състояние на промишлените предприятия, така и по отношение на настоящата и очакваната производствена активност (фиг. 3). Общата осигуреност на производството с поръчки не се променя въпреки известното намаление на поръчките от чужбина, като и очакванията за износ са по-резервирани в сравнение с изразените мнения преди три месеца.

Средното натоварване на мощностите през януари се е повишило с 2.5 пункта в сравнение с октомври 2011 г. и достига 71.9% (фиг. 4). Същевременно предприятията очакват излишък от мощности през следващите месеци.

Основните проблеми за развитието на бизнеса в отрасъла продължават да бъдат несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене от страната (посочени съответно от 61.7 и 40.7% от мениджърите), които остават над обичайната си средна стойност за последните десет години (фиг. 5).

Относно продажните цени очакванията на промишлените предприемачи са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 6).

Строителство. През януари съставният показател „бизнес климат в строителството” се покачва с 3.7 пункта в сравнение с декември 2011 г. (фиг. 7) главно поради повишаване на оптимистичните очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца (фиг. 8). В следващата половин година стопанските ръководители очакват и увеличение на новите поръчки в строителството (фиг. 9), което според тях ще доведе и до известно активизиране на дейността в краткосрочен план, но без очаквания за допълнително наемане на работна сила. По отношение на настоящата строителна активност (фиг. 10) и

¹ От юли 2010 г. НСИ започва публикуването на данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

² От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

³ Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение”, „без промяна”, „намаление” или „над нормално”, „нормално”, „под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

⁴ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

www.nsi.bg

осигуреността ѝ с поръчки обаче анкетата отчита спад през януари. Същевременно и задлъжнялостта на клиентите към строителните предприятия нараства (фиг. 11).

Основният фактор, затрудняващ дейността в отрасъла, остава несигурната икономическа среда, като през последния месец се наблюдава повишаване на негативното му въздействие. Засилва се и неблагоприятното влияние на факторите „финансови проблеми” и „недостатъчно търсене” (фиг. 12).

Очакванията на мениджърите относно продажните цени в строителството са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца (фиг. 13).

Търговия на дребно. През януари съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно” се понижава с 15.2 пункта спрямо предходния месец (фиг. 14). Този спад се дължи на рязкото влошаване на оценките и очакванията на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията, което е съпроводено и със силно изразен песимизъм в прогнозите за следващите три месеца както за продажбите, така и за поръчките към доставчиците (фиг. 15). През следващите месеци предприемачите имат неблагоприятни очаквания и по отношение на персонала, като предвиждат съкращения.

Бизнес анкетата в търговията на дребно през януари регистрира известно преоценяване на факторите, затрудняващи развитието на бизнеса. Несигурната икономическа среда продължава да е основна пречка пред търговците на дребно, въпреки че е регистрирано намаление на влиянието ѝ от 22.3 пункта, докато „търсенето” и „конкуренцията в бранша” засилват негативното си въздействие съответно с 21.0 и 14.3 пункта (фиг. 16).

По отношение на продажните цени мениджърите не предвиждат увеличение през следващите три месеца.

Услуги⁵. Съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите” през януари се покачва със 7.3 пункта в сравнение с предходния месец (фиг. 17) главно поради по-оптимистичните прогнози на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца (фиг. 18). Подобряват се и мненията за настоящото и очакваното търсене на услуги (фиг. 19). Това обаче не е съпроводено с очаквания за увеличение на заетите в сектора, напротив, намеренията са за освобождаване на персонал през следващите три месеца.

Най-сериозният фактор, затрудняващ дейността на предприятията, продължава да е несигурната икономическа среда, следван от конкуренцията в бранша, като въздействието на първия фактор се засилва. Същевременно нараства негативното влияние на фактора „слабости в икономическото законодателство”. През януари предприятията изпитват и повече финансови проблеми (фиг. 20).

По отношение на продажните цени в сектора на услугите за първи път от половин година насам анкетата отчита известни очаквания за увеличение през следващите три месеца (фиг. 21).

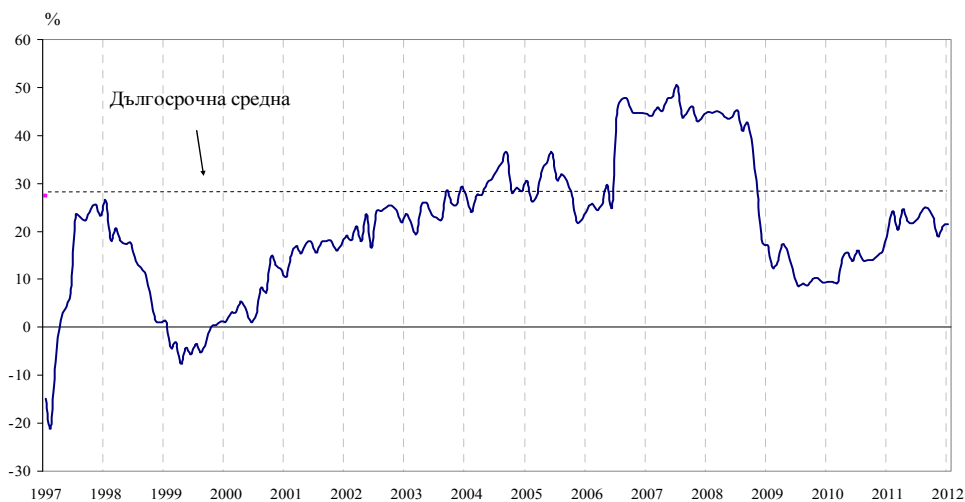
⁵ Без търговия.

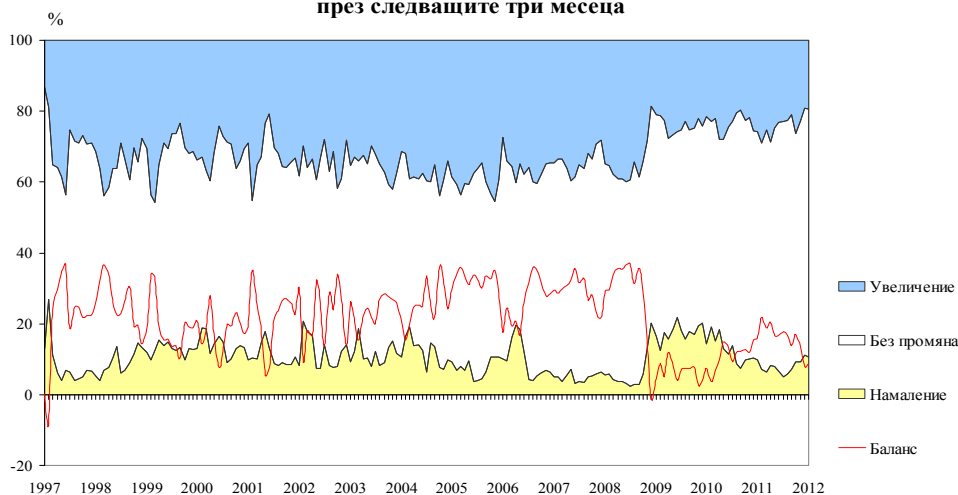
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

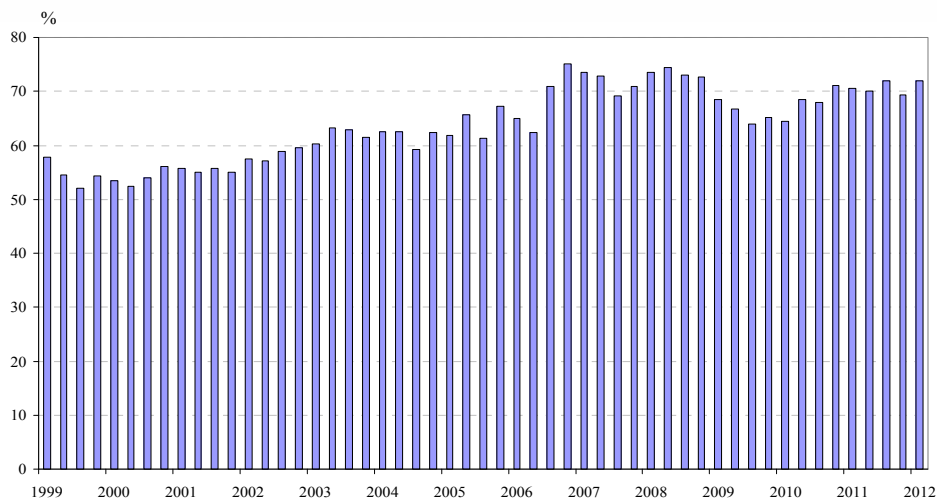

Фиг. 3. Очаквана производствена активност в промишлеността през следващите три месеца

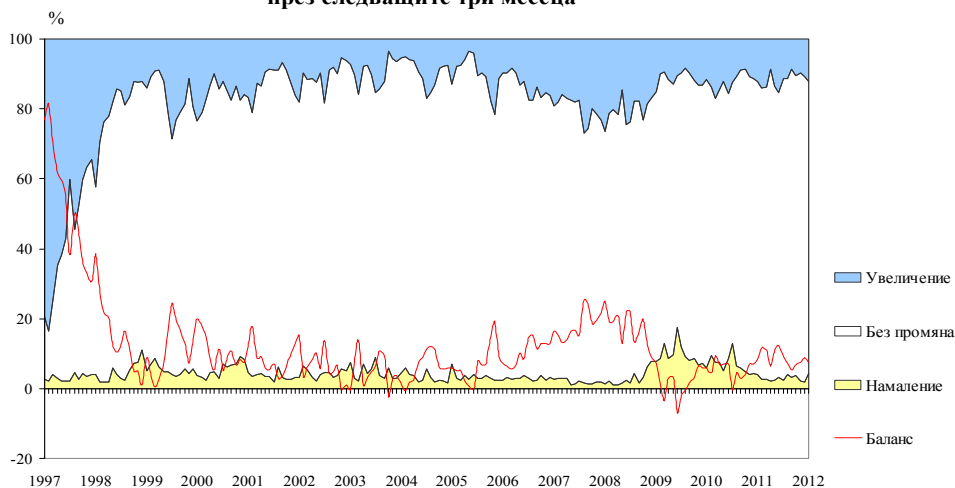
Фиг. 4. Средно натоварване на мощностите в промишлеността

Фиг. 5. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

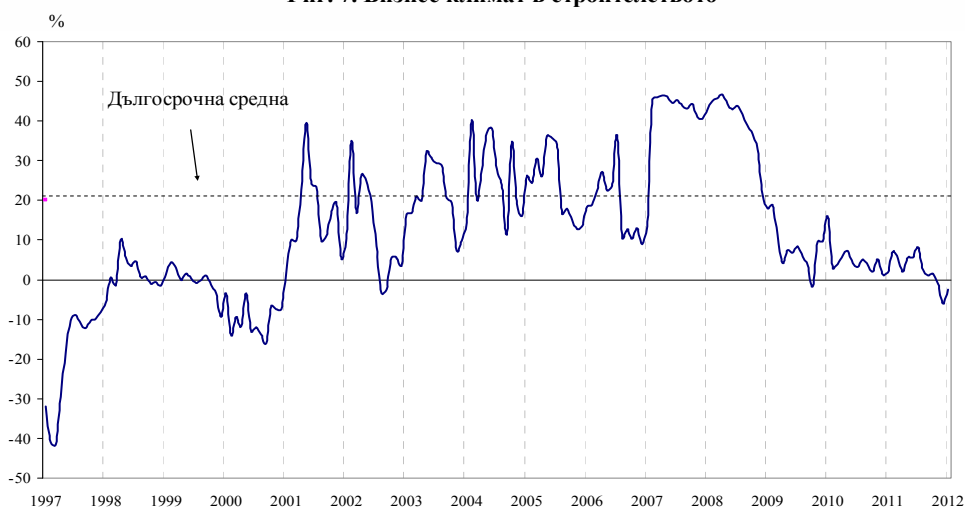

Фиг. 6. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

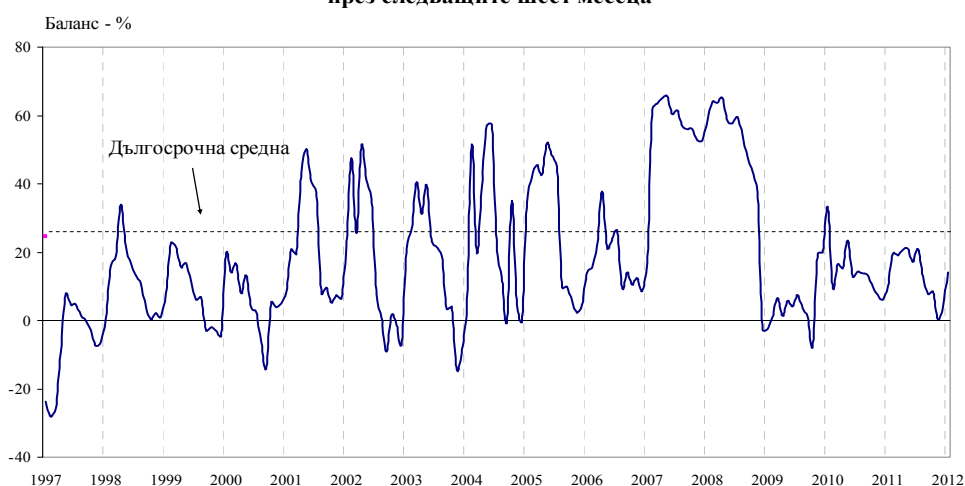

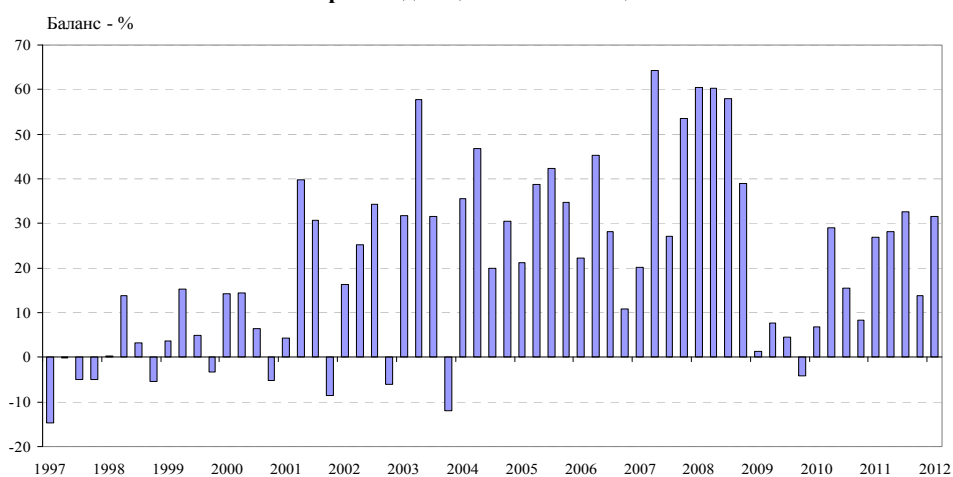
Фиг. 7. Бизнес климат в строителството

Фиг. 8. Очаквано бизнес състояние в строителството през следващите шест месеца

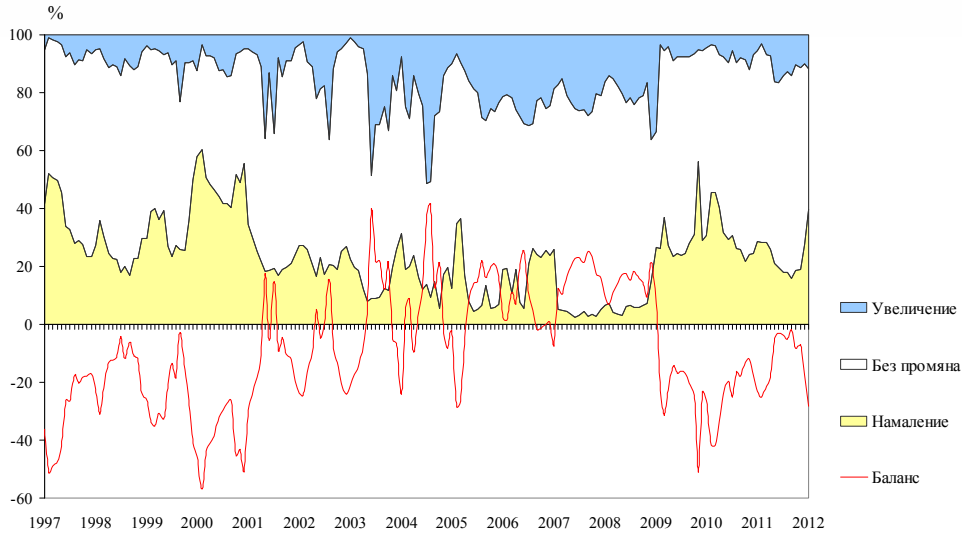

Фиг. 9. Очаквания за нови поръчки в строителството през следващите шест месеца

Фиг. 10. Настояща строителна активност

Фиг. 11. Клиенти със закъснения в плащанията в строителството

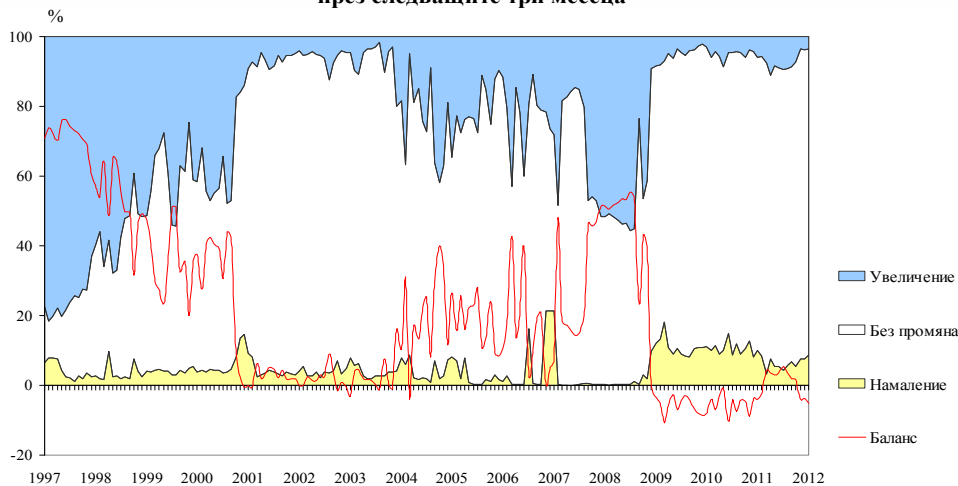

Фиг. 12. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

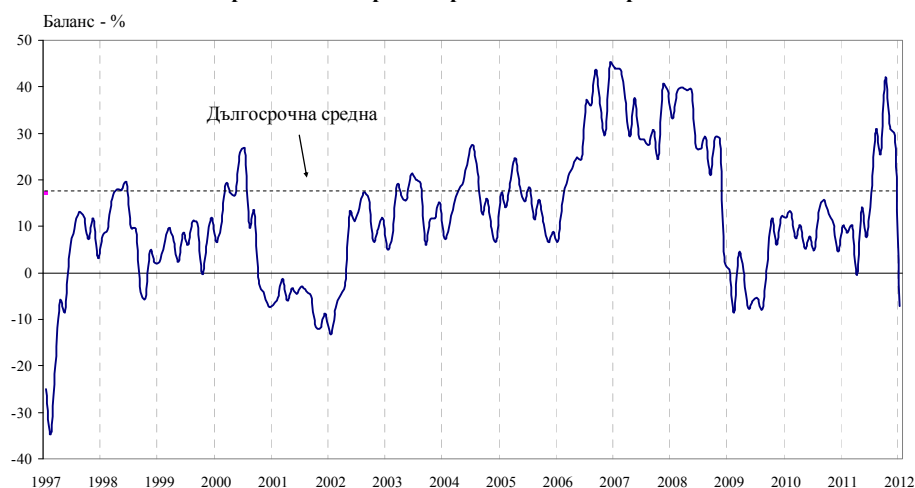
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

Фиг. 14. Бизнес климат в търговията на дребно

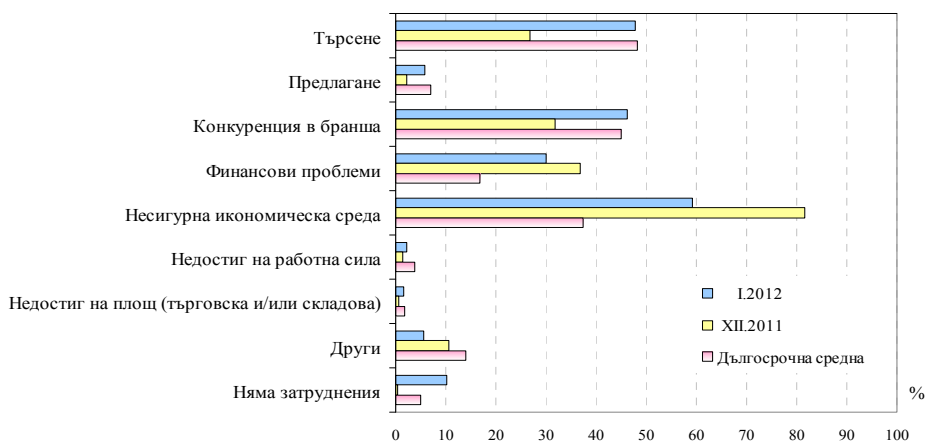

Фиг. 15. Очаквания за поръчките към доставчиците в търговията на дребно през следващите три месеца

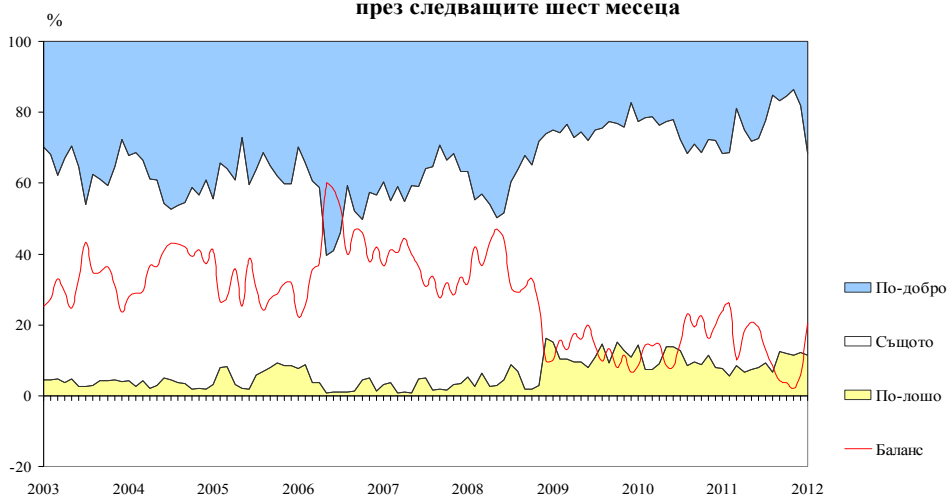
Фиг. 16. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Бизнес климат в сектора на услугите

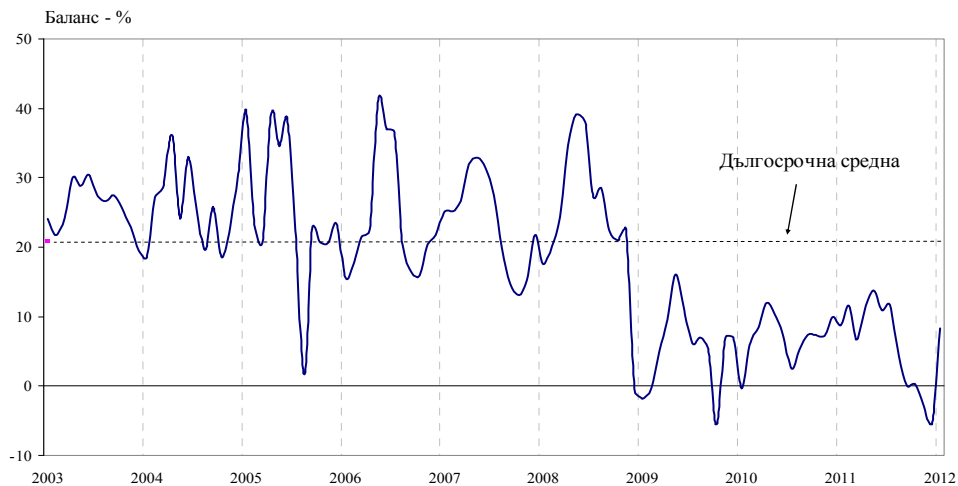
Фиг. 18. Очаквано бизнес състояние в сектора на услугите през следващите шест месеца

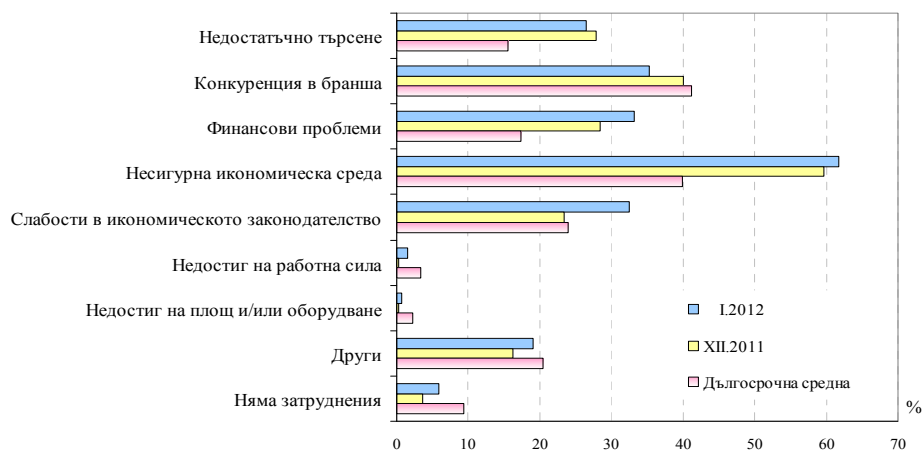

Фиг. 19. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 20. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 21. Очаквания за цените в сектора на услугите през следващите три месеца

